

Sygn. akt VIII GC 116/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 października 2016r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Natalia Pawłowska - Grzelczak

Protokolant: stażysta Marta Serwatka

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2016 r. w Szczecinie

sprawy z powództwa J. Ł.

przeciwko (...) A. C., (...) spółce jawnej w B.

o zapłatę 146 616 złotych

I. umarza postępowanie co do kwoty 10 000 zł (dziesięć tysięcy złotych);

II. zasądza od pozwanego (...) A. C., (...) spółki jawnej w B. na rzecz powoda J. Ł. kwotę 136 616 zł (sto trzydzieści sześć złotych sześćset szesnaście złotych) wraz z ustawowymi odsetkami:

- od kwoty 6 137,60 złotych od dnia 10 listopada 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych

- od kwoty 20 172,00 złotych od dnia 23 sierpnia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych

- od kwoty 16 728,00 złotych od dnia 6 września 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych

- od kwoty 13 923,60 złotych od dnia 25 września 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych

- od kwoty 8 068,80 złotych od dnia 8 października 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych

- od kwoty 15 498,00 złotych od dnia 30 października 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych

- od kwoty 13 776,00 złotych od dnia 7 listopada 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych

- od kwoty 14 661,60 złotych od dnia 27 listopada 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych

- od kwoty 6 986,40 złotych od dnia 5 grudnia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych

- od kwoty 11 906,40 złotych od dnia 31 grudnia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych

- od kwoty 8 757,60 złotych od dnia 5 lutego 2016 roku do dnia zapłaty z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych

III. zasądza od pozwanego (...) A. C., (...) spółki jawnej w B. na rzecz powoda J. Ł. kwotę 170, 40 zł (sto siedemdziesiąt złotych czterdzieści groszy);

IV. oddała powództwo w pozostałym zakresie;

V. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 13 024,45 zł (trzynaście tysięcy dwadzieścia cztery złote czterdzieści pięć groszy) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt VIII GC 116/16

UZASADNIENIE

Powód J. Ł. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) A. C., (...) spółki jawnej w B. kwoty 146 616,00 złotych wraz odsetkami ustawowymi oraz odsetkami w transakcjach handlowych od poszczególnych kwot wskazanych w pozwie. Wniósł także o zasądzenie rekompensaty za koszty dochodzenia należności. Ponadto wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazał, że działając jako podwykonawca pozwanej spółki wykonywał na jej rzecz usługi transportowe w ramach realizacji inwestycji „Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w gminie D.”. Strony umówiły się na wynagrodzenie w stawce 80 złotych za godzinę pracy. Powód wskazał, że pomimo wykonania pracy i udokumentowania godzin pracy pozwany nie zapłacił umówionego wynagrodzenia. Powód wskazał, że pozwany zalega z zapłatą także wielu innym podmiotom, a jego sytuacja majątkowa jest trudna. Powód podniósł również, że nieskuteczne okazały się wezwania do zapłaty i korzystanie z pomocy osoby trzeciej w odzyskaniu należności, wobec czego wystąpił na drogę postępowania sądowego.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu swojego stanowiska podał, że strony nie zawarły skutecznie umowy, na którą powołuje się powód a osoba, która podpisała dokument zatytułowany „zlecenie” jest tylko pracownikiem pozwanego. Podobnie pozwany ocenił karty pracy sprzętu, jako potwierdzone przez osobę do tego nieuprawnioną. Dodał, że wystawione przez powoda faktury vat są tylko dokumentami księgowymi i nie przesądzają o tym, że strony łączyła umowa. Okoliczności te przesądzają o niezasadności powództwa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strony są przedsiębiorcami prowadzącymi działalność gospodarczą. We wspólnych kontaktach gospodarczych pozostawały od kwietnia 2015 roku. Powód działając jako podwykonawca pozwanej wykonywał na jej rzecz usługi sprzętowe w ramach realizacji inwestycji „Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w gminie D.”. Strony umówiły się na wynagrodzenie w stawce 80 złotych za godzinę pracy. Ilość godzin pracy sprzętu była dokumentowana raportami pracy sprzętu. Strony umówiły się także, że płatność będzie następowała w terminie 30 dni, pod dnia otrzymania przez C. faktury vat wraz z dołączonymi raportami potwierdzającymi ilość godzin pracy sprzętu. Zlecenie na wykonanie tych prac podpisał w imieniu pozwanego jego pracownik pełniący funkcję kierownika robót. W zleceniu wskazano także, że osobą uprawnioną do podpisywania kart raportu jest kierownik robót B. T. (1). Całe zlecenie zostało wystawione na firmowym (...) spółki (...) wraz z nagłówkiem zawierającym pełne dane spółki, adres siedziby spółki,

telefon, faks, oraz numer NIP. Zlecenie natomiast zostało podpisane przez kierownika robót B. T. (1) i opieczątowane pieczęcią ze wskazaniem jego stanowiska - „kierownik robót” oraz nazwy spółki - (...) spółka jawna.

(dowód: odpis z ewidencji powoda - k. 7 – 8, zlecenie dotyczące budowy sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w gminie D. – 9);

Każdego dnia wykonywane przez powoda prace były dokumentowane kartą pracy sprzętu, na której był wpisywany dzień tygodnia, data, godziny pracy „od – do”, ogólna liczba godzin, rodzaj wykonywanej pracy oraz podpis kierownika robót. Wszystkie prace wykonane przez powoda zostały udokumentowane na kartach pracy sprzętu, które zostały potwierdzone podpisami kierownika robót – B. T. (1), zgodnie z warunkami zlecenia. Na podstawie tych potwierdzonych kart pracy sprzętu powód wystawił pozwanemu faktury vat nr (...) na kwotę 16 137, 80 złotych, nr (...) na kwotę 20 172, 00 złotych, nr (...) na kwotę 16 728, 00 złotych, nr (...) na kwotę 13 923, 60 złotych, nr (...) na kwotę 8 068,80 złotych, nr (...) na kwotę 15 498 złotych, nr (...) na kwotę 13 776, 00 złotych, nr (...) na kwotę 14 661,60 złotych, nr (...) na kwotę 6 986, 40 złotych, nr vat (...) na kwotę 11 906,40 złotych, nr vat (...) na kwotę 8 757,50 złotych.

(dowód: faktury vat k. 10 – 20, karty pracy sprzętu 21 – 44);

Pomimo dostarczenia pozwanemu zarówno faktur vat oraz kart pracy oraz pomimo upływu terminów płatności wskazanych na fakturach vat pozwany nie uiścił zapłaty za wykonane prace. Pozwany zapłacił tylko 10 000 złotych, a w pozostałym zakresie nie uregulował zadłużenia. Powód wezwał pozwanego do zapłaty. Wezwanie okazało się nieskuteczne. Powód podjął też współpracę z podmiotem trzecim w celu wyegzekwowania od pozwanej spółki zadłużenia lub zawarcia satysfakcjonującego porozumienia. Działania te okazały się nieskuteczne. Pozwana spółka prowadzi postępowanie restrukturyzacyjne, w toku którego przedstawiła powodowi propozycję spłaty zadłużenia, której powód nie zaakceptował. Jednocześnie powód otrzymał od pozwanego kartę potwierdzającą zadłużenie i uznanie tego zadłużenia co do kwoty 136 616 złotych tytułem należności głównej i odsetek w kwocie 5 451,59 złotych naliczonych do dnia 28 kwietnia 2016 roku. Oświadczenie to zostało popisane przez obu współników pozwanej spółki oraz przez powoda.

(dowód: wezwanie do zapłaty – k. 45 – 46, oświadczenie wierzyciela k. 125 – 126);

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo w znacznej części okazało się uzasadnione.

Przedmiotowym pozwem strona powodowa dochodziła zapłaty za wykonane usługi sprzętowe na rzecz pozwanej spółki na inwestycji „Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w gminie D.”. Powód wskazywał, że wykonał prace sprzętowe zgodnie z zawartą umową, ich wykonanie zostało potwierdzone kartami pracy sprzętu podpisanymi przez kierownika robót, które to karty pracy wraz z wystawionymi na ich podstawie fakturami vat zostały przesłane do pozwanej spółki. Pozwana natomiast zaprzeczyła, aby zawarła z powodem jakąkolwiek umowę. Broniła się tym, że osoba, która podpisała dokument o nazwie „zlecenie” jest tylko pracownikiem pozwanego nieupoważnionym do zawierania umów w imieniu spółki.

Spór zatem oscylował przede wszystkim wokół faktu, dla strony powodowej prawotwórczego tj. istnienia wężła obligacyjnego, z którego powód wywodził żądanie objęte pozwem.

W ocenie sądu orzekającego, materiał dowodowy zgromadzony w sprawie daje podstawy do przyjęcia, iż strony zawarły umowę o wykonanie prac sprzętowych. Umowę łączącą strony należało zakwalifikować jako umowę o świadczenie, do której to zgodnie z odesłaniem zawartym w art. 750 k.c. zastosowanie znajdują przepisy dotyczące umowy zlecenia, tj. art. 734 i następnych k.c.

Dla uzasadnienia swojego stanowiska potwierdzającego istnienie umowy, powód przedstawił dokument zatytułowany „zlecenie”, karty pracy sprzętu podpisane przez kierownika robót, faktury vat oraz wezwanie do zapłaty. W przedmiotowym sporze strona pozwana zakwestionowała powyższe dokumenty jako dowodzące zawartej umowy.

Zdaniem Sądu orzekającego całokształt okoliczności sprawy dowodzi, że strony skutecznie zawarły umowę o świadczenie usług. Przechodząc do analizy dokumentu „zlecenie” wskazać należy, iż z dokumentu tego wynika, spółka (...) zleca powodowi roboty ziemno – transportowe wywrotką 3 – osiową na budowie w gminie D., że strony umówiły się na wynagrodzenie w stawce 80 złotych za godzinę pracy, że ilość godzin pracy sprzętu była dokumentowana raportami pracy sprzętu, że strony umówiły się także, że płatność będzie następowała w terminie 30 dni, pod dnia otrzymania przez C. faktury vat wraz z dołączonymi raportami potwierdzającymi ilość godzin pracy sprzętu. Zlecenie zostało podpisane przez kierownika robót firmy (...). Okoliczność podpisania tego zlecenia przez B. T. (1) czyni zdaniem pozwanej spółki umowę o świadczenie wskazanych w zleceniu usług nieważną. Zdaniem pozwanej bowiem pracownik nie był upoważniony do zawierania takiej umowy. W ocenie Sądu orzekającego argumenty pozwanej nie zasługują na uwzględnienie. Przede wszystkim wskazać należy, iż dokument „zlecenia” został sporządzony na papierze firmowym pozwanej spółki. W główce zawierał pełne dane spółki - adres siedziby spółki, telefon, faks, oraz numer NIP. Podpisujący zlecenie B. T. (1) posiadał pieczęć imienną wraz z nazwą spółki w imieniu której działał oraz wskazaniem zajmowanego stanowiska - „kierownik robót”. Wskazać należy, iż skoro B. T. (1) był kierownikiem robót na przedmiotowej inwestycji i tym samym miał uprawnienia do koordynowania prac jak również kontrolowania zakresu i ilości ich wykonywania poprzez podpisywanie kart pracy – w tym wypadku kart pracy sprzętu, to mógł zawrzeć z powodem sporne zlecenie w imieniu pozwanej. Nie uszło uwadze Sądu, że zlecenie zostało udzielone na papierze firmowym spółki. Okoliczność ta dowodzi tego, że B. T. (1) podpisując zlecenie nie działał we własnym imieniu a tylko w imieniu spółki. Dał wyraz temu również poprzez złożenie podpisu na zleceniu opatrzonym imienną pieczęcią wraz z zaznaczeniem na pieczęci, że działa on w imieniu spółki (...). Konsekwencją tych czynności – udzielenia zlecenia było wpuszczanie sprzętu powoda wraz z operatorem na plac budowy i wskazywanie mu jakie prace i gdzie ma wykonywać. Trudno bowiem sobie wyobrazić sytuację, że powód z własnej inicjatywy pojawiłby się na budowie i wykonywał prace na rzecz bliżej nieokreślonego podmiotu. Ponadto z tych prac był on rozliczany przez kierownika robót - B. T. (1). Wskazać należy, iż funkcjonowanie branży budowlanej charakteryzuje się tym, że podmioty w niej działające powszechnie ustanawiają do pewnych czynności osoby uprawnione do działania w ich imieniu na budowach i w zakresie czynności tam podejmowanych. Sprzeczne z doświadczeniem życiowym byłoby oczekiwanie, że prezesi spółek czy też wspólnicy spółek, będą przebywali cały czas na budowie i będą pilnowali szeregowych pracowników, podpisując np. karty ich pracy itp. Oczywistym jest, że rolą wspólników pozwanej spółki było zawarcie całego kontraktu na prace przy inwestycji „Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w gminie D.”. Natomiast zawieranie drobnych zleceń, koordynację robót, kontrolę przebiegu prac powierzyli kierownikowi robót B. T. (1), który działał w tym, zakresie w imieniu spółki. Taka praktyka jest bardzo powszechna w tej branży i jest uzasadniona obowiązkami osób upoważnionych do reprezentacji w spółkach. W dalszej kolejności wskazać należy, iż B. T. (2) jako kierownik robót potwierdził w sposób skrupulatny wszystkie wykonane przez powoda prace co do ilości i zakresu. Na tej podstawie powód wystawił pozwanemu faktury vat, do których dołączył karty pracy sprzętu. Znamionym jest fakt, że pozwana spółka tych dokumentów rozliczeniowych nie odesłała. Gdyby bowiem faktycznie nie łączyła jej żadna umowa z powodem to winna takie dokumenty odesłać. Zwrócić należy uwagę, że pozwana nie zareagowała także na wezwanie do zapłaty strony powodowej. Zdziwienie budzi, że profesjonalny podmiot działający na rynku otrzymuje wezwanie do zapłaty na kwotę 146 616 złotych od podmiotu, z którym rzekomo nie łączyła go żadna umowa i nie reaguje na takie wezwanie, nie podejmuje próby wyjaśnienia takiej dziwnej sytuacji, że ma zapłacić za usługi, które nie były - jak twierdzi - na jego rzecz przez powoda świadczone.

Kolejną okolicznością potwierdzającą zawarcie umowy o świadczenie usług i brak zapłaty za te prace, jest oświadczenie pozwanej spółki z dnia 28 kwietnia 2016 roku, w którym upoważnieni do reprezentacji spółki wspólnicy A. C. i J. S. uznali dług spółki w kwocie 142 067, 59 złotych, na który składa się kwota 136 616 złotych tytułem należności głównej oraz kwota 5 451,59 złotych z tytułu odsetek naliczonych do dnia 28 kwietnia 2016 roku. Powód wskazał w powyższym oświadczeniu, iż należność ta winna być powiększona o kwotę opłaty sądowej w kwocie 7 531 złotych.

Powyższe okoliczności i dowody z dokumentów przesądzają jednoznacznie o tym, że strony łączyła umowa o świadczenie usług sprzętowych, która została przez powoda wykonana a pozwany pozostaje jego dłużnikiem z tego tytułu. W świetle powyższego stanowisko pozwanego wyrażone w odpowiedzi na pozew należy uznać za nieudolną próbę wywikłania się z obowiązku zapłaty należnego powodowi wynagrodzenia.

Wobec powyższego Sąd uznał za uzasadnione żądanie pozwu w zakresie zapłaty należnego powodowi wynagrodzenia za wykonane prace w kwocie 136 616 złotych. W tym miejscu wskazać należy, iż powód cofnął pozew co do kwoty 10 000 złotych wobec faktu, iż pozwany w tym zakresie spełnił roszczenie powoda jeszcze przed wytoczeniem powództwa. Na skutek cofnięcia pozwu w tym zakresie wraz ze zrzeczeniem się roszczenia Sąd umorzył postępowanie co do kwoty 10 000 złotych na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 203 § 1 k.p.c. o czym orzeczono jak w punkcie 1 wyroku.

W pozostałym zakresie Sąd uznał, że żądanie zapłaty wynagrodzenia w kwocie 136 616 złotych jest uzasadnione i wynika z wystawionych faktur vat w oparciu o ustaloną stawkę godzinową i ilość przepracowanych godzin potwierdzonych na kartach pracy sprzętu. Ponadto kwota ta wynika z uznania zadłużenia zawartego w oświadczeniu reprezentantów pozwanej spółki (k. 125-126). Za zasadne zostało również uznane roszczenie odsetkowe powoda jako znajdujące uzasadnienie w dyspozycji art. 481 § 1 i 2 k.c. oraz art. 1 ust 2 Ustawy o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw z dnia 9 października 2015 roku (Dz. U. z 2015 roku poz. 1830). Odsetki zostały naliczone od poszczególnych kwot częściowych wynikających z wystawionych faktur vat, od dnia następnego po upływie terminu płatności wskazanego na fakturze vat.

Sąd zasądził również kwotę 170, 40 złotych stanowiącą równowartość 40 Euro obliczoną na dzień 31 grudnia 2016 roku i przeliczoną na polskie złote według średniego kursu Euro ogłoszonego przez NBP ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne. Roszczenie to stanowi rekompensatę za koszty odzyskania należności i znajduje oparcie w świetle art. 1 ust. 9 Ustawy o zmianie Ustawy o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw z dnia 9 października 2015 roku (Dz. U. z 2015 roku poz. 1830).

Sąd oddalił powództwo w zakresie żądania zapłaty od pozwanego na rzecz powoda kwoty 2 282,40 złotych stanowiącej rzekomo poniesione koszty odzyskiwania należności przewyższające kwotę wynikającą z art. 1 ust. 9 powyżej zacytowanej ustawy. Zgodnie z art. 10. 1. Wierzycielowi, od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, o których mowa w art. 7 ust. 1 lub art. 8 ust. 1, przysługuje od dłużnika, bez wezwania, równowartość kwoty 40 euro przeliczonej na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne, stanowiącej rekompensatę za koszty odzyskiwania należności. 2. Oprócz kwoty, o której mowa w ust. 1, wierzycielowi przysługuje również zwrot, w uzasadnionej wysokości, poniesionych kosztów odzyskiwania należności przewyższających tę kwotę). W ocenie Sądu powód nie wykazał wysokości tego żądania. Nie budzi wątpliwości, że powód podejmował próby odzyskania niezapłaconego wynagrodzenia. Jednak przedstawiona faktura vat za czynności osoby trzeciej określone jako „doradztwo prawne” nie wskazuje dokładnie czy dotyczy czynności podejmowanych wobec pozwanego, czy też wobec innego podmiotu. Również data wystawienia tej faktury nie przesądza o powyższym. Wobec tego żądanie powoda w tym zakresie jako nieudowodnione należało uznać za nieuzasadnione.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu znajduje postawę prawną w 108 § 1 zd. 1 k.p.c. w związku z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz art. 100 zd. 2 k.p.c. Zgodnie z powołanym art. 98 § 1 k.p.c. to strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Na poniesione przez powoda koszty złożyła się opłata od pozwu - 7 321 złotych oraz wynagrodzenie pełnomocnika zawodowego w kwocie 7200 złotych i 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Na koszty pozwanego koszty złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 7200 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Powód wygrał niniejszy proces w 93 % a pozwany w 7 %. Mając na uwadze powyższy wynik procesu Sąd zasądził po pozwanego na rzecz powoda kwotę 13 024,45 złotych.

Sygn. akt VIII GC 116/16

ZARZĄDZENIE

1. (...)

(...)